

คัพทพิสิกส์

อะตอม ควอนตัม นิวเคลียร์

เรียบเรียงโดย

ผศ.สุชาติ สุภาพ

จัดพิมพ์โดย

สุชาติ สุภาพ

จัดพิมพ์โดยสุชาติ สุภาพ

133/471 หมู่ 2 ต.พิมลราช อําเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110

E - mail suchart11111@hotmail.com

คำนำ

ฟิสิกส์เป็นวิชาที่ช่วยให้เราเข้าใจความลับของธรรมชาติ ตั้งแต่สิ่งที่เราเห็นด้วยตาเปล่า ไปจนถึงสิ่งที่เล็กจิ๋วจนมองไม่เห็นแลย เช่น อะตอม ซึ่งเป็นหน่วยพื้นฐานของสสาร, ควอนตัม ซึ่งเป็นโลกของพลังงานที่แบ่งเป็นหน่วยเล็กที่สุด, และ นิวเคลียร์ ที่เป็น สามารถให้พลังงานมหาศาล หนังสือเล่มนี้รวบรวม คำศัพท์ฟิสิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับ หัวข้อ อะตอม ควอนตัม และนิวเคลียร์ โดยอธิบายด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะ สำหรับเยาวชนหรือผู้เริ่มต้นเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เพื่อให้สามารถเข้าใจแนวคิดพื้นฐาน ต่าง ๆ ได้อย่างสนุกสนาน และต่อ ยอดความรู้ระดับที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในอนาคต

นอกจากคำศัพท์และความหมายแล้ว หนังสือเล่มนี้ยังมีภาพประกอบที่ สวยงาม และคำอธิบายที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจว่า แต่ละคำศัพท์นั้นเกี่ยวข้องกับโลกจริง อย่างไร ตั้งแต่พลังงานแสงในรูปของโฟตอน ไปจนถึงพลังงานจากปฏิกิริยา นิวเคลียร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นเพื่อนคู่คิดของเยาวชนผู้ใฝ่รู้ และ ช่วยจุดประกายความสนใจในวิชาฟิสิกส์ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของเทคโนโลยีและ ความเข้าใจธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง เรียนรู้คำศัพท์วันนี้ เพื่อเข้าใจจักรวาลในวัน ข้างหน้า!

สำหรับท่านที่สนใจหนังสือของกระผมแต่หาซื้อตามร้านหนังสือทั่วไป ไม่ได้ สามารถซื้อออนไลน์ที่แอปต่าง ๆ โดยสแกน QR โค้ดข้างล่างนี้ (ที่ข้อปปีมีหนังสือมากที่สุด)

สุชาติ สุภาพ

มือถือ 083-920-3825

สารบัญ

	หน้า
รังสีแคโทด	6
อิเล็กตรอนโวลต์	7
การทดลองของฟรังค์และเฮิร์ตซ์	7
วัตถุดำ	8
สมมติฐานของพลังค์	9
พลังงานขีดเหนี่ยว	9
รัศมีของโบร์	11
ปรากฏการณ์โฟโตอิเล็กทริก	12
โฟโตอิเล็กตรอน	12
โฟตอน	12
ความต่างศักย์หยุดยั้ง	13
ความถี่ขีดเริ่ม	14
ฟังก์ชันงาน	14
ปรากฏการณ์คอมป์ตัน	14
ความแตกต่างระหว่างปรากฏการณ์คอมป์ตันกับปรากฏการณ์โฟโตอิเล็กทริก	15
รังสีเอกซ์	16
รังสีเอกซ์เฉพาะตัว	16
เบรมสตราลุง	17
ทวิภาพของคลื่นและอนุภาค	17
สมมติฐานของเดอบรอกลี	18
การทดลองของเดวิสสันและเจอร์เมอร์	19
การเลี้ยวเบนของอิเล็กตรอน	19

สารบัญ

	หน้า
มวลนิ่งของอิเล็กตรอน	20
พลังงานที่ทำให้เกิดการตื่นตัว	20
สถานะพื้น	20
สถานะตื่นตัว	20
ระดับพลังงาน	21
แตกตัวเป็นไอออน	22
สมมูลมวล-พลังงาน	22
ทฤษฎีสัมพัทธภาพของไอน์สไตน์	22
การขีดของเวลา	23
การหดของความยาว	24
ความเป็นเวลาเดียวกัน	25
ควอนไทเซชัน	26
ควอนตัม	27
หลักความไม่แน่นอน	27
ธาตุกัมมันตรังสี	28
นาฬิกาเชิงอะตอม	28
ฟิสิกส์อะตอม	29
ฟิสิกส์นิวเคลียร์	29
อันตรกิริยา	29
ไอโซโทป	29
ไอโซบาร์	30
ไอโซโทน	30
ไอโซเมอร์	31

สารบัญ

	หน้า
แมสสเปกโตรมิเตอร์	31
แรงนิวเคลียร์	32
ธาตุกัมมันตรังสี	34
ครึ่งชีวิต	34
ชีวิตเฉลี่ย	33
การสลายตัวของธาตุกัมมันตรังสี	33
ปฏิกิริยานิวเคลียร์	33
ปฏิกิริยานิวเคลียร์/ปฏิกิริยาแรก	34
ความแตกต่างระหว่างปฏิกิริยานิวเคลียร์กับปฏิกิริยาเคมี	34
ปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิชชัน	35
ปฏิกิริยาฟิวชัน	36
ปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชัน	36
เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ในโรงไฟฟ้านิวเคลียร์	37
การหยุดปฏิกิริยานิวเคลียร์	37
มวลพ้อง	39

%%%%%%%%%

บทนำ

เด็ก ๆ เคยสงสัยไหมว่า... แสงหรือคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า คืออะไร และมีสมบัติอย่างไร ? ปฏิริยาภายในดวงอาทิตย์ เป็นปฏิริยาอะไร ? หรือโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ต่างจากโรงไฟฟ้าถ่านหินอย่างไร ? คำตอบของคำถามเหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับ อะตอม ควอนตัม และนิวเคลียร์ ทั้งนั้นเลย ! แม้คำถามนี้จะฟังดูยากและดูเหมือนเรื่องของนักวิทยาศาสตร์ แต่จริง ๆ แล้ว มันคือเรื่องสนุกที่อยู่ใกล้ตัวเรามากกว่าที่คิด ! และสิ่งแรกที่เราต้องทำเพื่อเข้าใจเรื่องพวกนี้ก็คือ... ทำความรู้จักกับคำศัพท์ฟิสิกส์ให้มากขึ้น

หนังสือเล่มนี้ตั้งใจรวบรวมคำศัพท์ฟิสิกส์ที่เกี่ยวข้องกับโลกของสิ่งเล็กๆ มาก ๆ เช่น อิเล็กตรอน โฟตอน นิวเคลียส พลังงานต้นตัว ปฏิกิริยาฟิวชันไฮโดรเจน และอื่น ๆ อีกมากมาย มาอธิบายให้เข้าใจง่าย พร้อมตัวอย่างสนุก ๆ และภาพประกอบที่จะช่วยให้เห็นภาพมากขึ้น ไม่ว่าคุณจะทำอะไรก็ได้เพื่อทำการบ้าน อ่านเล่น หรือเริ่มต้นเป็นนักวิทยาศาสตร์รุ่นจิ๋ว หนังสือเล่มนี้พร้อมจะพาเด็ก ๆ ไปสำรวจโลกใบเล็กๆ ที่เต็มไปด้วยความลับและความมหัศจรรย์ พร้อมหรือยัง ? ถ้าพร้อมแล้ว... ไปเปิดโลกอะตอม ควอนตัม และนิวเคลียร์กันเลย !

ศัพท์ฟิสิกส์คำแรก ที่จะกล่าวถึงคือ

รังสีแคโทด (cathode ray)

รังสีแคโทด คือ ลำแสงของอนุภาคอิเล็กตรอน ซึ่งพุ่งออกมาจากขั้วแคโทด ในหลอดสุญญากาศเมื่อมีกระแสไฟฟ้าไหลผ่าน

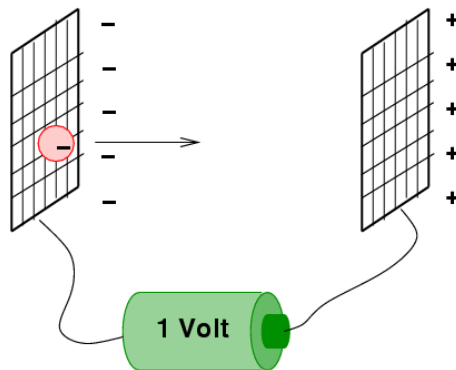
รังสีแคโทด

อิเล็กตรอนโวลต์ (electronvolt)

อิเล็กตรอนโวลต์ (eV) คือ หน่วยของพลังงานที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในฟิสิกส์

โดยเฉพาะในสาขาฟิสิกส์อะตอม ฟิสิกส์นิวเคลียร์ และฟิสิกส์ของอนุภาค

โดย 1 อิเล็กตรอนโวลต์ หมายถึงพลังงานจลน์ของอิเล็กตรอนที่เคลื่อนที่ผ่านความต่างศักย์ไฟฟ้าขนาด 1 โวลต์ มีค่าเท่ากับ 1.6×10^{-19} จูล

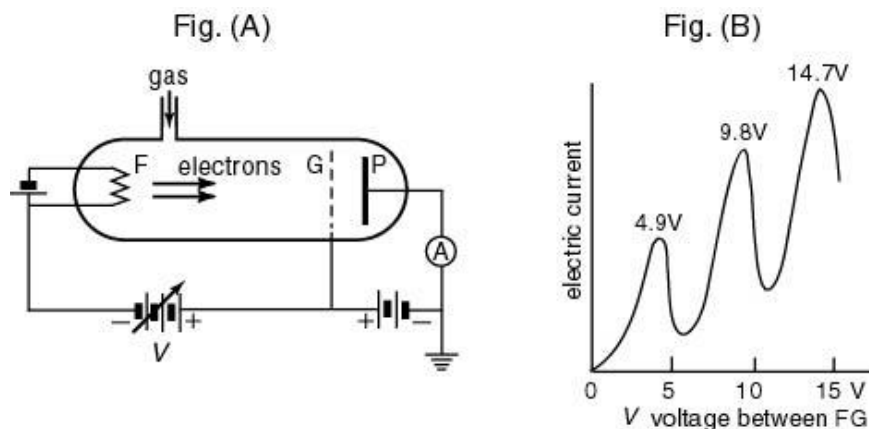

1 อิเล็กตรอนโวลต์

การทดลองของฟรังค์และเฮิร์ตซ์ ศึกษาเกี่ยวกับอะไ

ศึกษาการชนกันระหว่าง “อิเล็กตรอน” กับ “อะตอมของแก๊ส” และการดูดกลืนพลังงานของอะตอมเพื่อ พิสูจน์ว่าอะตอมมีระดับพลังงานไม่ต่อเนื่อง

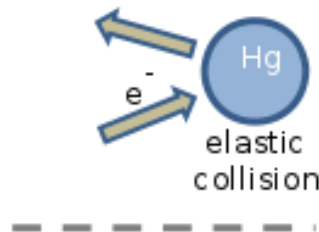
และพบว่าการชนของอิเล็กตรอนกับอะตอมของแก๊สมีทั้งการชนแบบยืดหยุ่นและการชนแบบไม่ยืดหยุ่น

การทดลองของฟรังค์และเฮิร์ตซ์

การชนแบบยืดหยุ่น เป็นอย่างไร

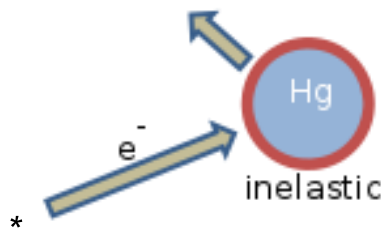
การชนแบบยืดหยุ่น คือ การชนที่ทั้งพลังงานจลน์และโมเมนตัมของระบบรวมยังคงอยู่เท่าเดิม หลังจากการชน

การชนแบบยืดหยุ่น

การชนแบบไม่ยืดหยุ่น

การชนแบบไม่ยืดหยุ่น คือ การชนที่ “โมเมนตัมรวม” ยังคงเท่าเดิม แต่ “พลังงานจลน์รวม” ไม่เท่าเดิม

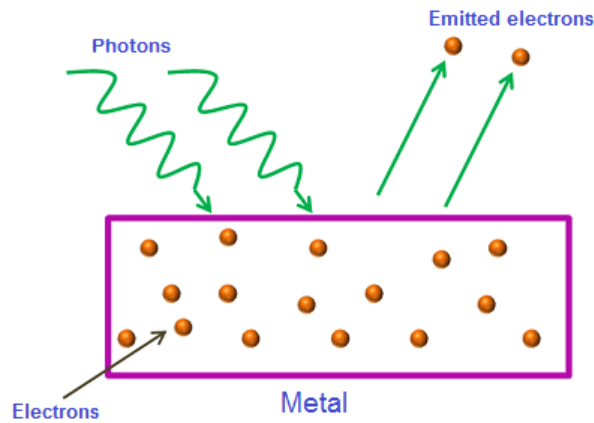
การชนแบบไม่ยืดหยุ่น

วัตถุดำ

วัตถุดำ คือ วัตถุที่ดูดกลืนรังสีแม่เหล็กไฟฟ้าทุกความยาวคลื่นได้ทั้งหมด (100%) โดยไม่สะท้อนหรือทะลุผ่านเลย และเมื่อวัตถุนั้นมีความร้อนมันก็จะแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าออกมา

ปรากฏการณ์โฟโตอิเล็กทริก คืออะไร

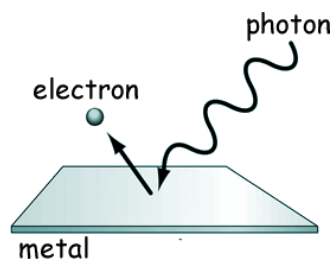
ปรากฏการณ์โฟโตอิเล็กทริก คือปรากฏการณ์ที่อิเล็กตรอนหลุดออกจากพื้นผิวของโลหะ เมื่อโลหะนั้นได้รับแสงหรือรังสีแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความถี่สูงเพียงพอ

ปรากฏการณ์โฟโตอิเล็กทริก

โฟโตอิเล็กตรอน (photoelectron)

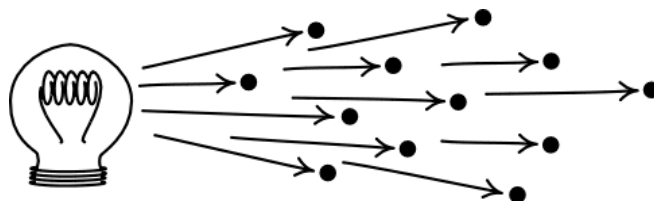
โฟโตอิเล็กตรอนคืออิเล็กตรอนที่หลุดออกมาจากโลหะ เมื่อมีแสงที่มีพลังงานมากเพียงพอตกกระทบโลหะ

โฟโตอิเล็กตรอน

โฟตอน (photon)

โฟตอนคือเม็ดพลังงานของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าตามทฤษฎีโฟตอนของไอน์สไตน์

แสงที่หลอดไฟฟ้าปลดปล่อยออกมา มีลักษณะเป็นเม็ดพลังงาน (โฟตอน)

พลังงานของโฟตอนมีค่าขึ้นอยู่กับอะไรบ้าง

พลังงานของโฟตอนมีค่าขึ้นอยู่กับความถี่ของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเพียงอย่างเดียว ตามสมการ

$$E = h\nu$$

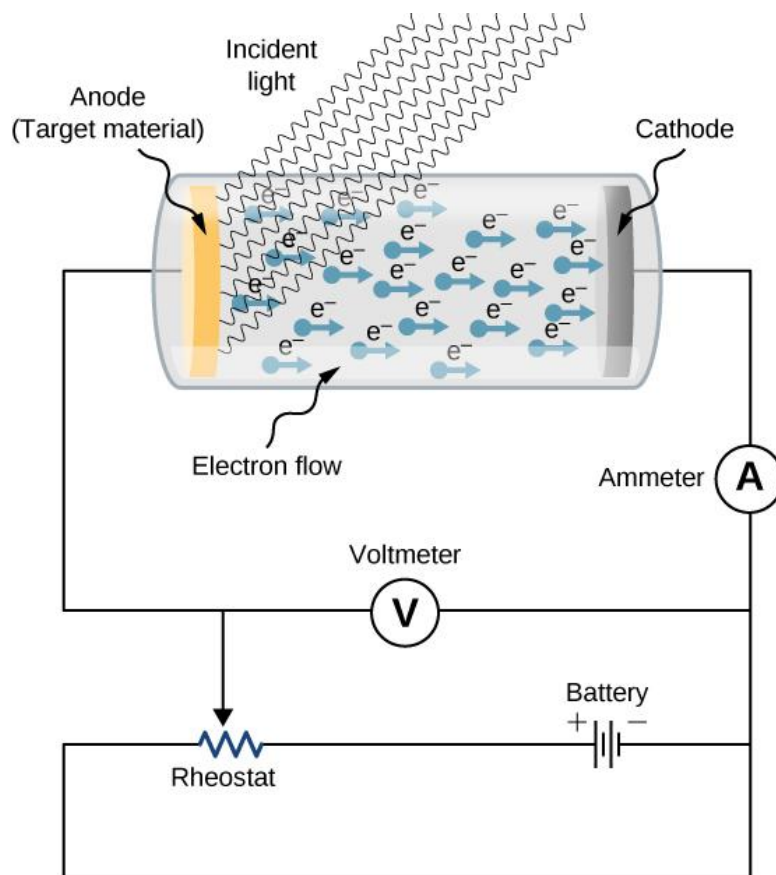
เมื่อ E คือพลังงานของโฟตอน

h คือค่าคงตัวของพลังค์

ν คือความถี่ของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

ความต่างศักย์หยุดยั้ง (stopping potential)

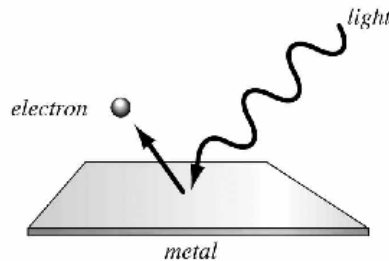
ความต่างศักย์หยุดยั้งคือความต่างศักย์ระหว่างขั้วอิเล็กโทรดทั้งสองที่น้อยที่สุด ที่สามารถหยุดโฟโตอิเล็กตรอนที่มีพลังงานสูงสุดได้พอดี

ความต่างศักย์หยุดยั้ง

ความถี่ขีดเริ่ม (threshold frequency)

ความถี่ขีดเริ่มคือความถี่น้อยที่สุดของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ที่ทำให้อิเล็กตรอนในโลหะหลุดออกมาได้พอดี

ฟังก์ชันงาน (work function) คืออะไร?

ฟังก์ชันงาน คือพลังงานขั้นต่ำที่จำเป็นต้องใช้ เพื่อ ดึงอิเล็กตรอน 1 ตัว ออกจากผิวของโลหะให้หลุดออกมาเป็นโฟโตอิเล็กตรอน

$$E = hf_0$$

Planck's constant

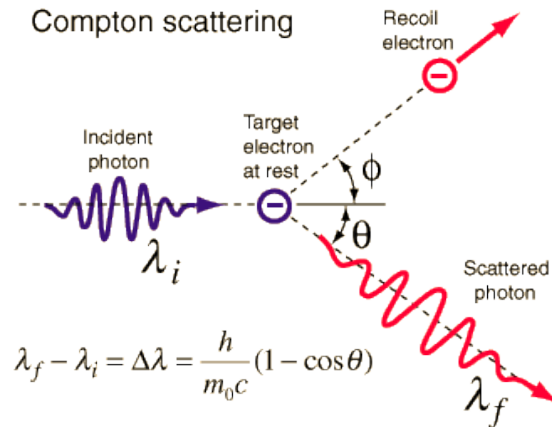
Work function

Threshold frequency

ปรากฏการณ์คอมป์ตัน (Compton scattering) คืออะไร?

ปรากฏการณ์คอมป์ตันคือปรากฏการณ์ที่รังสีเอกซ์หรือรังสีแกมมากระทบกับวัตถุ แล้วความยาวคลื่นที่กระเจิงออกมาที่มุมต่าง ๆ มีค่าไม่เท่ากัน (พลังงานมีค่าลดลง)

ปรากฏการณ์นี้ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า แต่สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีโฟตอน

ปรากฏการณ์คอมป์ตัน

ความยาวคลื่นคอมป์ตัน (Compton wavelength)

ความยาวคลื่นคอมป์ตัน คือค่าคงที่ที่ใช้ในการอธิบาย การเปลี่ยนแปลงความยาวคลื่นของโฟตอน หลังจากเกิดการกระเจิงแบบคอมป์ตันค่าเท่ากับ $\frac{h}{m_0 c}$ หรือเท่ากับ 0.02426 อังสตรอม

ความแตกต่างระหว่างปรากฏการณ์คอมป์ตันกับปรากฏการณ์โฟโตอิเล็กทริก

ถึงแม้ว่าปรากฏการณ์ทั้งสองเป็นปรากฏการณ์ที่โฟตอนของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าชนกับอิเล็กตรอนเหมือนกัน แต่ก็มีส่วนที่แตกต่างกันอยู่บ้าง ดังนี้

ปรากฏการณ์โฟโตอิเล็กทริก	ปรากฏการณ์คอมป์ตัน
- ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความถี่ต่ำกว่า (พลังงานต่ำกว่า)	- ใช้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความถี่สูงกว่า (พลังงานสูงกว่า)
- อิเล็กตรอนที่ถูกชนไม่ใช่อิเล็กตรอนอิสระ แต่เป็นอิเล็กตรอนที่ถูกอะตอมยึดเหนี่ยวไว้	- ถือว่าอิเล็กตรอนที่ถูกชนถือว่าเป็นอิเล็กตรอนอิสระเนื่องจากพลังงานยึดเหนี่ยวมีค่าน้อยมาก เมื่อเทียบกับพลังงานของโฟตอน

- ไม่สนใจความยาวคลื่นของโฟตอนที่กระเจิงออกมา - สนใจพลังงานของอิเล็กตรอนที่หลุดออกมา - สนใจพลังงานของโฟตอนที่ฉายเข้าไป	สนใจความยาวคลื่นของโฟตอนที่กระเจิงออกมา

รังสีเอกซ์

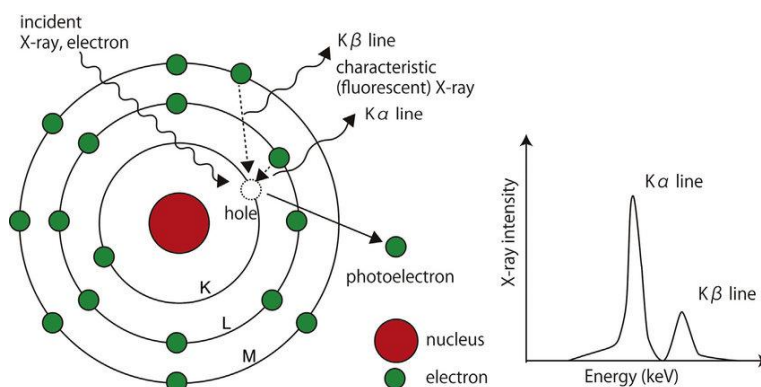
รังสีเอกซ์คือคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าชนิดหนึ่งที่มีพลังงานและอำนาจทะลุทะลวงสูงเป็นอันดับสองรองจากรังสีแกมมา นำมาใช้ในการถ่ายภาพอวัยวะภายในร่างกาย

รังสีเอกซ์ค้นพบโดยบังเอิญโดยเฮอร์มันน์ โรดริคส์ นักฟิสิกส์ชาวเยอรมันในขณะที่เขากำลังทดลองเกี่ยวกับรังสีแคโทดในห้องมืด

รังสีเอกซ์เฉพาะตัว (Characteristic x-ray)

รังสีเอกซ์เฉพาะตัวเป็นรังสีเอกซ์ที่เกิดจากอิเล็กตรอนจากขั้วแคโทด วิ่งชนกับอิเล็กตรอนที่อยู่ในวงโคจรชั้นในของอะตอมของธาตุที่เป็นเป้า แล้วอิเล็กตรอนที่ถูกชนหลุดออกมา

ยกตัวอย่างถ้าอิเล็กตรอนชั้น K ถูกชนกระเด็นหลุดจากอะตอม อิเล็กตรอนจากชั้น L หรือ M หรือ N หรือ ชั้นถัดไปก็จะโดดลงมาชดเชย K พร้อมปลดปล่อยพลังงานที่มีค่าเท่ากับผลต่างของระดับพลังงานระหว่างชั้นนั้น ๆ พลังงานที่ปลดปล่อยออกมาจะอยู่ในรูปของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีค่าเฉพาะตัว ขึ้นอยู่กับชนิดของโลหะที่เป็นเป้า

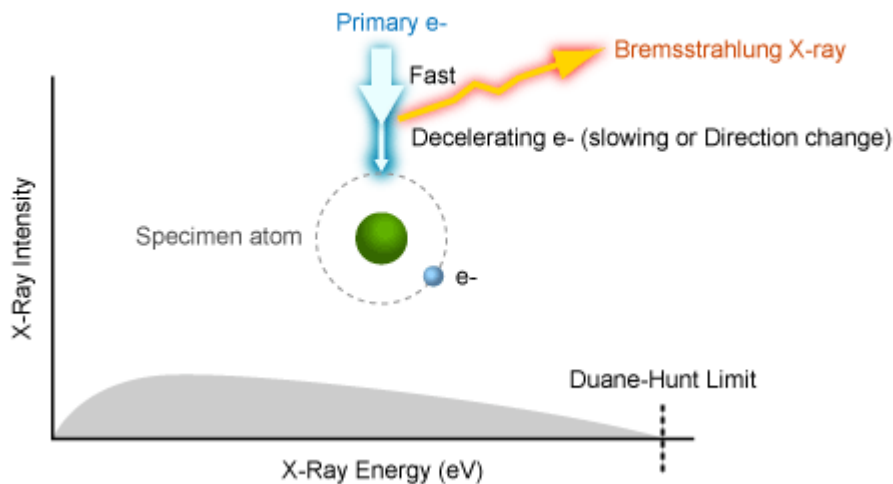

แผนภาพแสดงการเกิดรังสีเอกซ์เฉพาะตัว

เบรมสตราลูง (Bremsstrahlung)

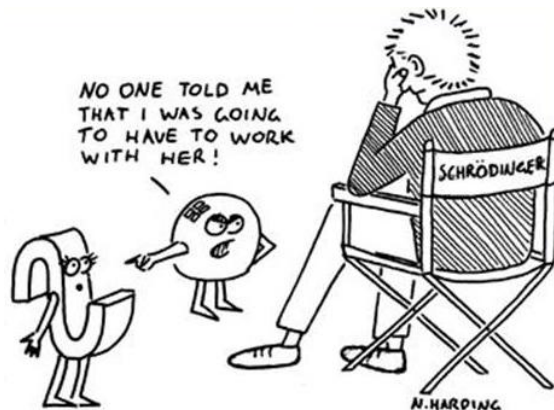
เบรมสตราลูงคือการปลดปล่อยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากประจุไฟฟ้าที่มีความเร็วสูงแล้วถูกหน่วงด้วยสนามไฟฟ้าของนิวเคลียส เช่นเมื่อเร่งอิเล็กตรอนให้วิ่งชนเป้า จะเกิดรังสีเอกซ์แผ่ออกมา เป็นต้น

Bremsstrahlung X-ray production

รังสีเอกซ์เกิดจากกระบวนการเบรมสตราลูง

ทวิภาพของคลื่นและอนุภาค

ทวิภาพของคลื่นและอนุภาค คือคลื่นและอนุภาคมีสมบัติคู่ คือคลื่นและอนุภาคสามารถแสดงสมบัติเป็นได้ทั้งคลื่นและอนุภาค เช่น แสงสามารถแสดงสมบัติเป็นอนุภาคได้ และ อิเล็กตรอนก็สามารถแสดงสมบัติเป็นคลื่นได้เช่นเดียวกัน

สมมติฐานของเดอบรอซ (de Broglie hypothesis)

สมมติฐานของเดอบรอซ “เมื่อแสงประพฤติตัวเป็นอนุภาคได้ อนุภาคก็น่าจะประพฤติตัวเป็นคลื่นได้เช่นเดียวกัน”

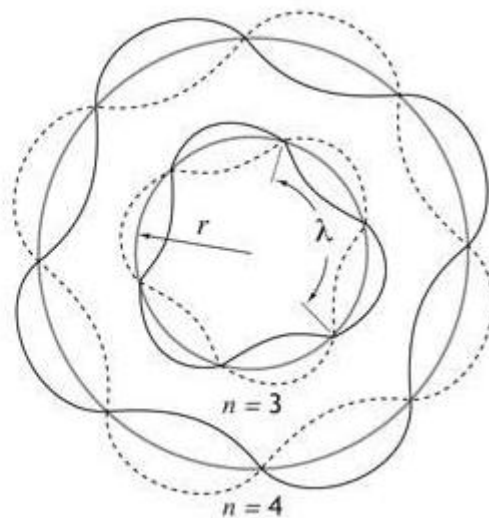
คลื่นเดอบรอซ (de Broglie wave)

คลื่นเดอบรอซคือสมบัติความเป็นคลื่นของอนุภาค ที่คล้องจองกับโมเมนตัมของอนุภาค ตามสมการ

de Broglie wavelength of the particle	$\lambda_B = \frac{h}{p}$	Planck's Constant Momentum of the particle

$$\lambda = \frac{h}{p} = \frac{h}{mv}$$

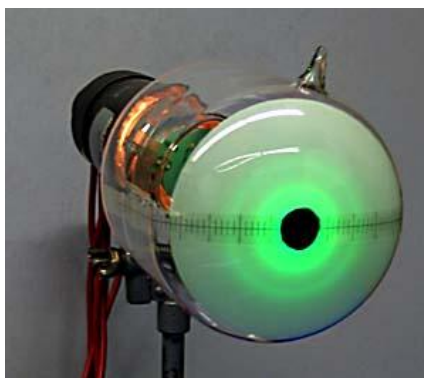
λ = wavelength
 h = Planck's constant ($6.63 \times 10^{-34} \text{ J} \cdot \text{s}$)
 p = momentum
 m = mass
 v = speed

คลื่นเดอบรอซ

การทดลองของเดวิสสันและเจอร์เมอร์

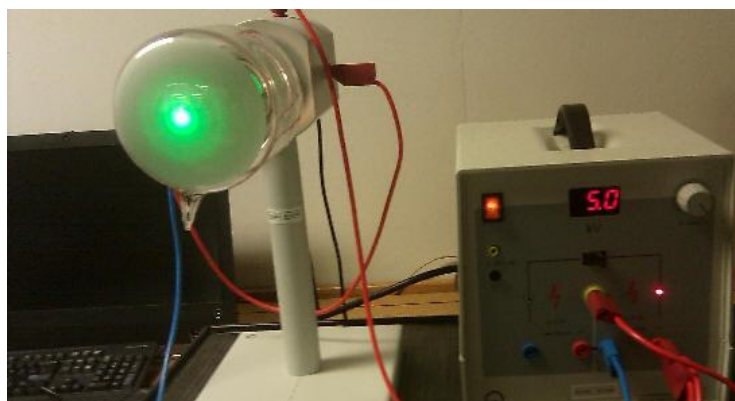
เดวิสสันและเจอร์เมอร์ได้ตรวจสอบสมมติฐานของเดอ บรอยล์ โดยการทดลองยิงอิเล็กตรอนเข้าไปกระทบผลึกของนิกเกิลปรากฏว่าเมื่อลำอิเล็กตรอนเคลื่อนที่ผ่านผลึกนิกเกิล จะแสดงสมบัติการเลี้ยวเบนและแทรกสอดได้เหมือนกับเป็นคลื่น ทำให้ได้ภาพเหมือนกับภาพที่เกิดจากการเลี้ยวเบนและแทรกสอดกันของรังสีเอกซ์

แสดงการเลี้ยวเบนและแทรกสอดของอิเล็กตรอน

การเลี้ยวเบนของอิเล็กตรอน (*electron diffraction*)

การเลี้ยวเบนของอิเล็กตรอนคือการที่อิเล็กตรอนเคลื่อนที่อ้อมผ่านสิ่งกีดขวางได้เหมือนเป็นคลื่น

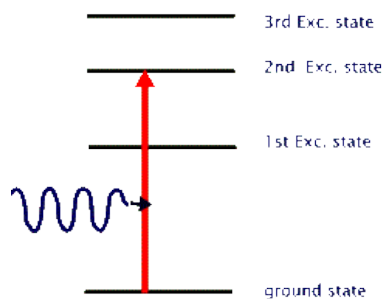
การทดลองแสดงให้เห็นสมบัติการเลี้ยวเบนของอิเล็กตรอน

มวลนิ่งของอิเล็กตรอน (*electron rest mass*)

มวลนิ่งของอิเล็กตรอน คือมวลของอิเล็กตรอนขณะหยุดนิ่งเมื่อเทียบกับผู้สังเกต มักจะใช้คำนี้เมื่ออิเล็กตรอนกำลังเคลื่อนที่ด้วยความเร็วใกล้เคียง เนื่องจากเมื่ออิเล็กตรอนเคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงจะมีมวลเพิ่มขึ้น

พลังงานที่ทำให้เกิดการตื่นเต้น (*excitation energy*)

พลังงานที่ทำให้เกิดการตื่นเต้น คือพลังงานขั้นต่ำที่ต้องใส่เข้าไปในอะตอม เพื่อให้อิเล็กตรอน เปลี่ยนจากสถานะพื้นฐาน ไปสู่สถานะพลังงานที่สูงขึ้น

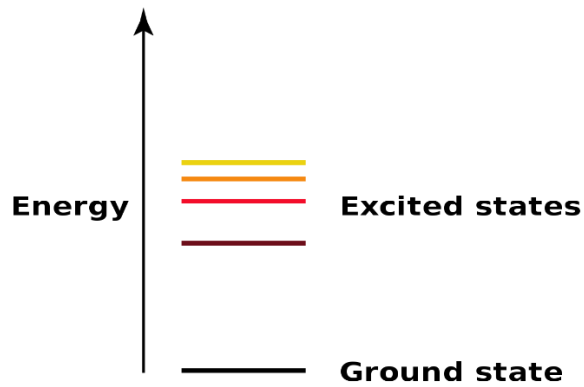
พลังงานที่ทำให้เกิดการตื่นเต้น

สถานะพื้น (*ground state*)

สถานะพื้นคือสถานะที่อะตอมหรือนิวเคลียสมีพลังงานต่ำสุด

สถานะตื่นเต้น (*excited state*)

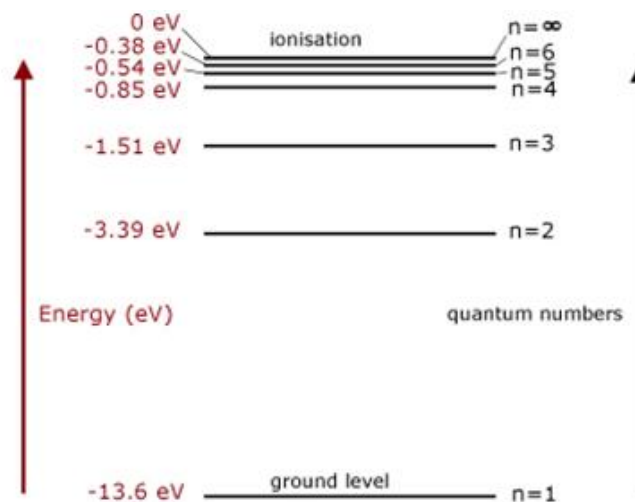
สถานะตื่นเต้นคือสถานะที่เป็นไปได้ของอะตอมหรือนิวเคลียสที่มีพลังงานสูงกว่าสถานะพื้น (*ground state*) อิเล็กตรอนที่อยู่ในสถานะกระตุ้นนี้ พร้อมทั้งจะกลับสู่สถานะพื้นตลอดเวลาโดยปล่อยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าออกมา

สถานะพื้นและสถานะตื่นเต้น

ระดับพลังงาน (energy level)

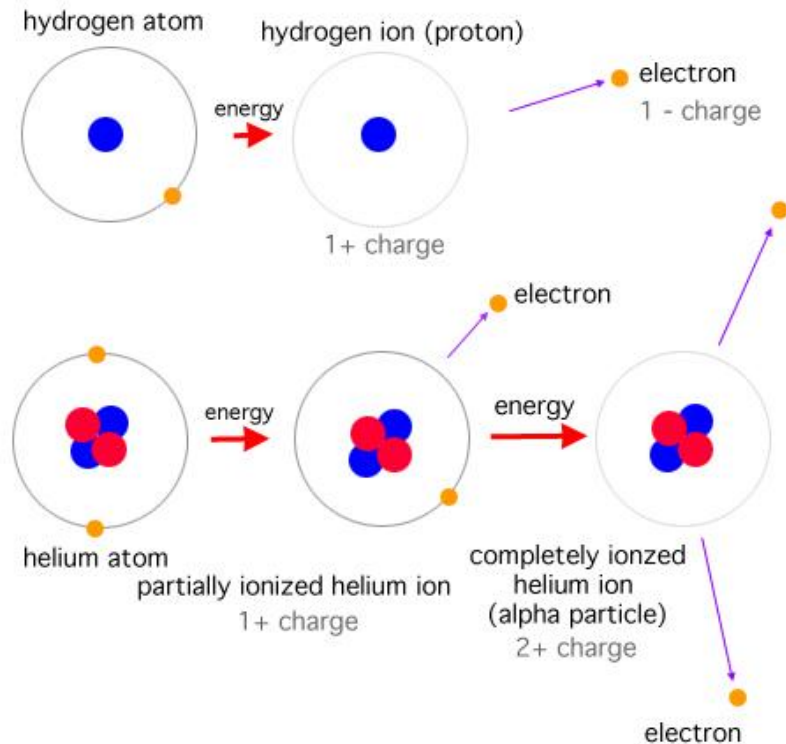
ระดับพลังงานคือชั้นของพลังงานของอะตอมที่มีค่าไม่ต่อเนื่อง มีลักษณะเป็น
ห่วง ๆ หรือเป็นช่วง ๆ ซึ่งทำให้วงโคจรของอิเล็กตรอนมีเป็นบางชั้นเท่านั้น สำหรับ
อะตอมไฮโดรเจน มีระดับพลังงานดังรูป

ระดับพลังงานของอะตอมไฮโดรเจน

แตกตัวเป็นไอออน(ionization)

แตกตัวเป็นไอออนคือกระบวนการทำให้สารแตกตัวเป็นประจุบวกและประจุลบ

ไฮโดรเจนและฮีเลียม แตกตัวเป็นไอออน

สมมูลมวล-พลังงาน (mass-energy equivalence)

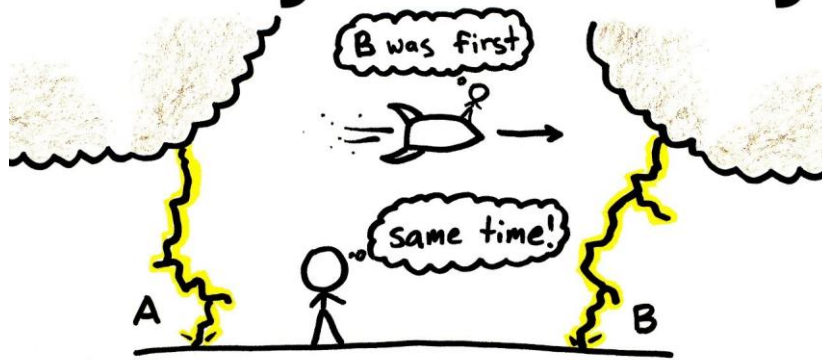
สมมูลมวล-พลังงานหมายถึงมวลและพลังงานคือสิ่งเดียวกัน สามารถเปลี่ยนรูปกันได้ไอน์สไตน์เป็นคนแรกที่กล่าวว่ามวลก็คือรูปหนึ่งของพลังงาน และถ้ามวลเปลี่ยนรูปเป็นพลังงานจะได้พลังงานที่มีค่าดังนี้ $E = mc^2$

ทฤษฎีสัมพัทธภาพของไอน์สไตน์

ทฤษฎีสัมพัทธภาพคือความจริงของธรรมชาติที่ขัดกับสามัญสำนึกของมนุษย์อย่างรุนแรง เช่น

- 1) คนที่อยู่ในกรอบอ้างอิงที่หยุดนิ่งกับคนที่อยู่ในกรอบอ้างอิงที่เคลื่อนที่ (ด้วยความเร็วใกล้เคียงกับความเร็วแสง) เห็นช่วงเวลาของเหตุการณ์เดียวกันมีเวลาไม่เท่ากัน
- 2) มวลของสิ่งที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงมากใกล้เคียงกับความเร็วแสง จะมีค่ามากขึ้น ในขณะที่ความยาวหดสั้นลง
- 3) เวลาไม่ใช่ปริมาณสัมบูรณ์แต่เป็นปริมาณที่ขึ้นอยู่กับสถานที่หรือความเร็ว

Relativity of Simultaneity

ผู้สังเกตบนพื้นเห็นฟ้าผ่า A และ B เกิดขึ้นพร้อมกัน

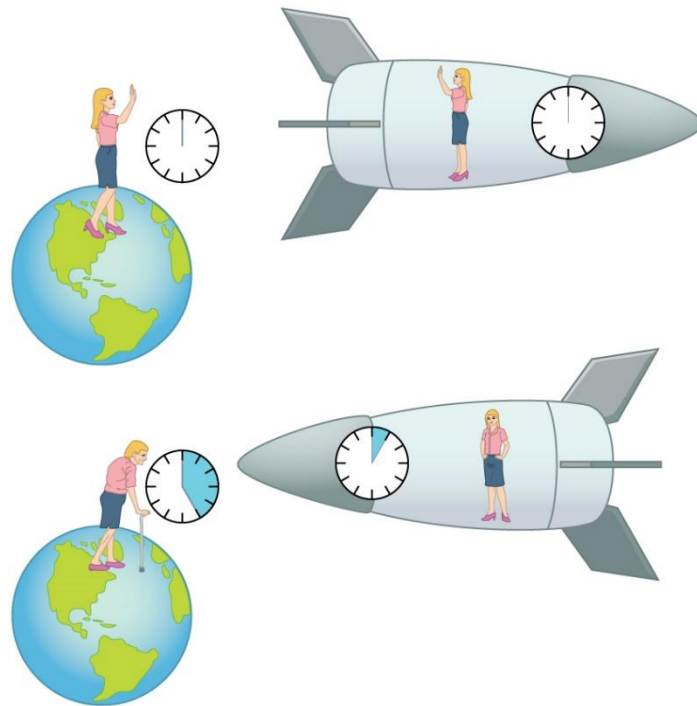
ผู้สังเกตบนยานเห็นฟ้าผ่า B เกิดขึ้นก่อน

การยืดของเวลา (time dilation)

การยืดของเวลาหมายถึงเวลาในกรอบอ้างอิงหนึ่งกับเวลาในอีกกรอบอ้างอิงหนึ่งอาจไม่เท่ากัน เช่นเวลาในยานอวกาศที่แล่นด้วยความเร็วสูงมากจะมีเวลาช้ากว่าเวลาบนโลก

ถึงแม้ว่าการยืดของเวลาจะขัดกับความรู้สึกของมนุษย์อย่างรุนแรง แต่ก็ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นความจริง โดยนักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกัน Hafele และ Keating ได้ทำการทดลองโดยนำนาฬิกาอะตอมบินรอบโลกด้วยเครื่องบินเพื่อทดสอบทฤษฎีสัมพัทธภาพ ทั้งสองพบว่า นาฬิกาที่อยู่ในเครื่องบินที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงมากเดินช้ากว่านาฬิกาที่หยุดนิ่งจริง

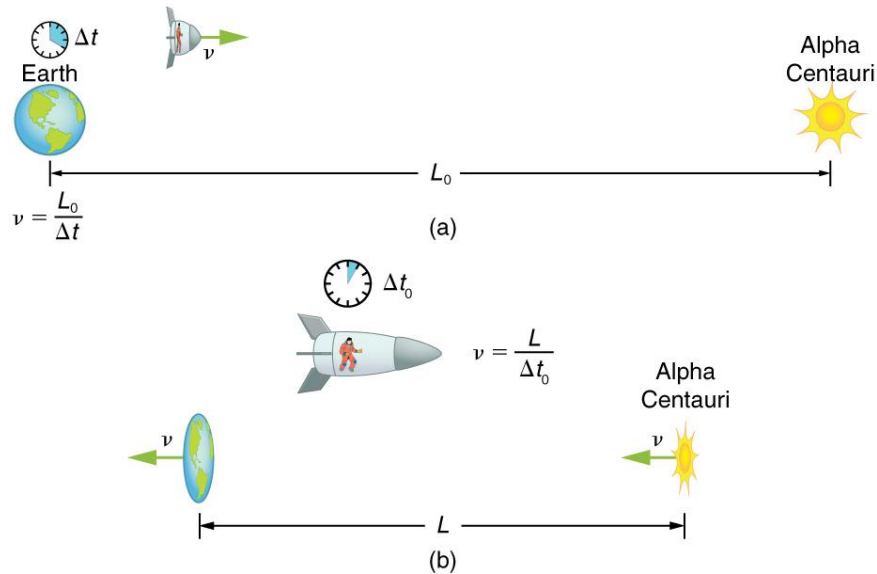
และด้วยเหตุผลนี้ นาฬิกาบนดาวเทียมกับนาฬิกาบนโลกจึงเดินไม่ตรงกัน ปัจจุบันมีการพัฒนาระบบนาฬิกาบนดาวเทียมให้เดินสอดคล้องกับนาฬิกาบนโลก โดยไม่ต้องชดเชยเวลาตามทฤษฎีสัมพัทธภาพ

การยืดของเวลา

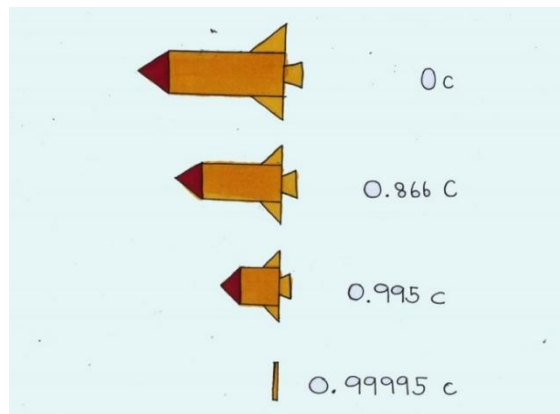
การหดของความยาว (length contraction)

เนื่องจากในช่วงเวลาเดียวกัน ผู้สังเกตที่หยุดนิ่งกับผู้สังเกตที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูง จะมีเวลาที่แตกต่างกัน และจากเหตุผลนี้ก็มีผลทำให้ระยะทางระหว่างดาว ๒ ดวง เมื่อวัดจากคนที่หยุดนิ่ง กับเมื่อวัดจากคนที่อยู่ในยานอวกาศที่กำลังเคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูง จึงมีค่าไม่เท่ากัน หรือกล่าวได้ว่าความยาวของวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ก็ไม่ได้เป็นปริมาณสัมบูรณ์ แต่เป็นปริมาณที่มีค่าขึ้นอยู่กับกรอบอ้างอิงที่ใช้ในการวัด

ระยะห่างระหว่างดาว ๒ ดวง

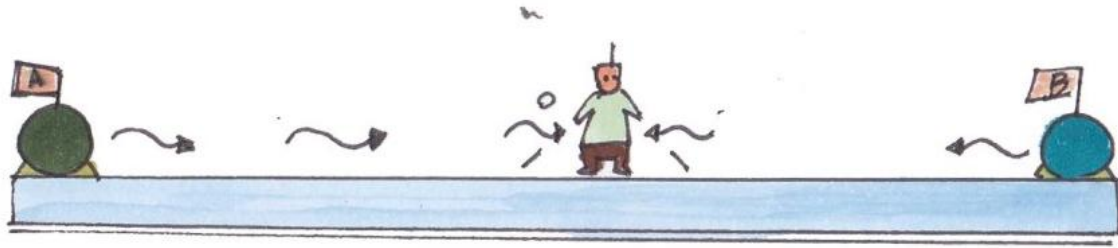
(a) เมื่อวัดโดยคนที่หยุดนิ่ง (b) เมื่อวัดโดยคนที่เคลื่อนที่ (ในยานอวกาศ)

สิ่งที่เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูง ความยาวจะหดสั้นลงเมื่อวัดโดยผู้สังเกตที่หยุดนิ่ง

ความเป็นเวลาเดียวกัน

เนื่องจากความเป็นเวลาเดียวกันที่สมบูรณ์ไม่มีอยู่จริง จึงมีการกำหนดความเป็นเวลาเดียวกันตามคำนิยามของไอส์ไตน์เป็นดังนี้ เหตุการณ์ ๑ สองเหตุการณ์ในกรอบอ้างอิงใด ๆ จะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน เมื่อสัญญาณแสงที่ส่งออกมาจากเหตุการณ์ทั้งสอง มาถึงผู้สังเกตพร้อมกัน

แสดงนิยามคำว่า “เวลาเดียวกัน”

ควอนไทเซชัน(quantization)คืออะไร?

ควอนไทเซชัน คือแนวคิดในฟิสิกส์ที่ว่า ปริมาณบางอย่างไม่สามารถมีค่าได้ต่อเนื่องทุกค่า แต่มีค่าได้เฉพาะบางค่าที่แน่นอนเท่านั้น เช่น พลังงาน, โมเมนตัม, หรือ ประจุไฟฟ้าไม่ได้เพิ่มหรือลดได้แบบต่อเนื่อง แต่ต้องเป็น “ก้าว” หรือ “หน่วยเล็ก ๆ” เท่านั้น เช่น 1, 2, 3,... เช่น ประจุไฟฟ้าก็มีค่าเป็นจำนวนเท่าของประจุของอิเล็กตรอน

$$q = +3e$$

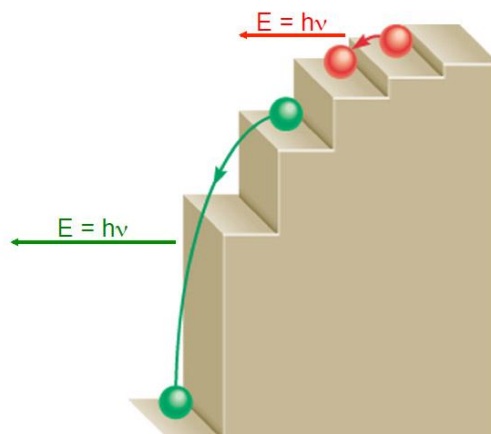
Integers
(...-2, -1, 0, 1, 2...)

ne

Elementary Charge
(1.6×10^{-19})

ควอนไทเซชันของประจุไฟฟ้า

พลังงานของโฟตอนก็มีค่าเป็นจำนวนเท่าของ $h\nu$ เป็นต้น

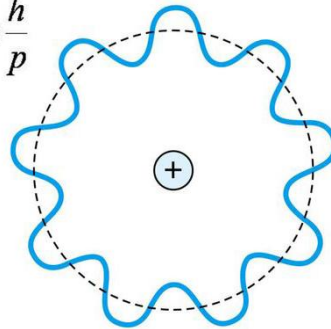
ควอนไทเซชันของพลังงานโฟตอน

โมเมนตัมเชิงมุมของอิเล็กตรอนในอะตอมก็มีค่าเป็นจำนวนเท่าของ $\hbar$ เป็นต้น

$$2\pi r = n\lambda = n \frac{h}{p}$$

The angular momentum becomes:

$$L = rp = \frac{nh}{2\pi} = n\hbar$$

ควอนไทเซชันของโมเมนตัมเชิงมุมของอิเล็กตรอน

ควอนตัม(*quantum*)คืออะไร?

$$E = h\nu$$

Quantum energy of a photon

ควอนตัม คือหน่วยเล็กที่สุดของปริมาณทางฟิสิกส์ที่สามารถมีอยู่ได้ — เช่น พลังงาน แสง โมเมนตัม หรือประจุไฟฟ้า เช่นพลังงาน 1 ควอนตัม หาได้จาก $E = h\nu$
โมเมนตัมเชิงมุม 1 ควอนตัม หาได้จาก $L = n\hbar$

ทฤษฎีควอนตัม(*quantum theory*)คืออะไร?

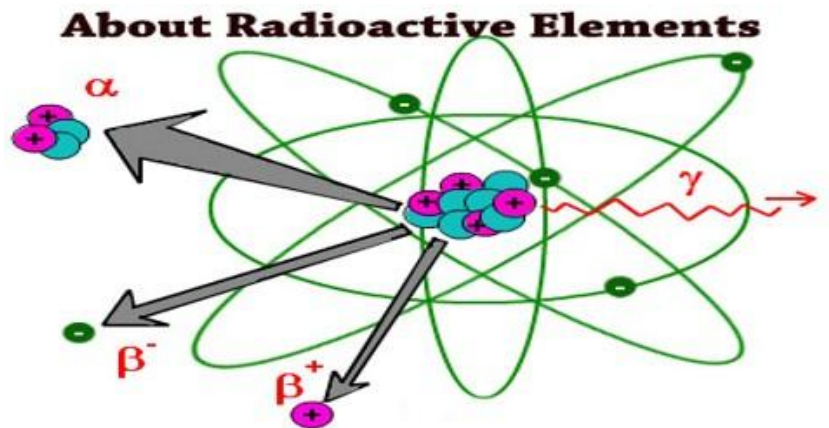
ทฤษฎีควอนตัมคือทฤษฎีที่นำมาใช้ในการอธิบายผลการทดลองต่าง ๆ ในระดับอะตอมหรือนิวเคลียส ซึ่งการทดลองในระดับนี้ฟิสิกส์ดั้งเดิมไม่สามารถอธิบายได้

หลักความไม่แน่นอนของไฮเซนเบิร์ก กล่าวอย่างไร?

หลักความไม่แน่นอนของไฮเซนเบิร์ก กล่าวว่า เราไม่สามารถวัด “ตำแหน่ง” และ “โมเมนตัม” ของอนุภาคใด ๆ ได้อย่างแม่นยำพร้อมกันได้ในเวลาเดียวกัน

ธาตุกัมมันตรังสีคืออะไร?

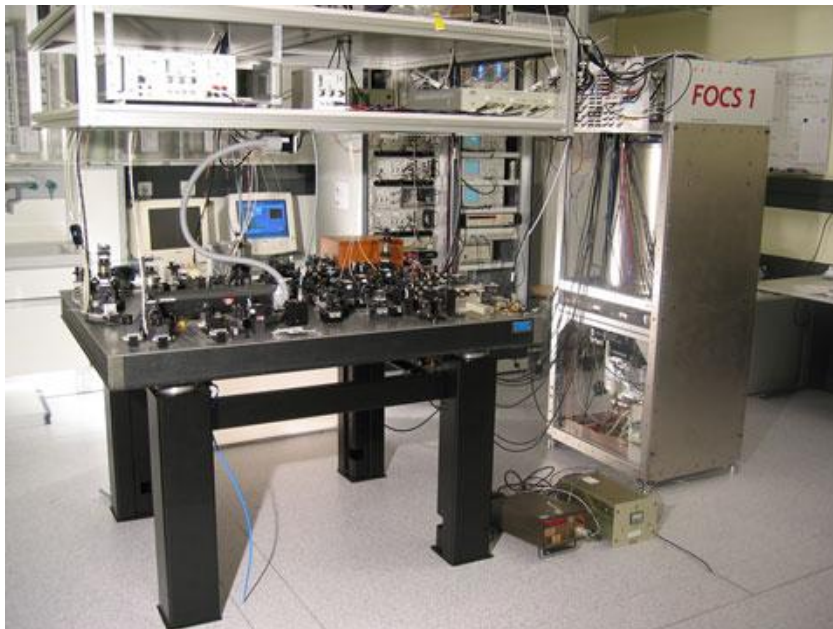
ธาตุกัมมันตรังสีคือธาตุที่สามารถแผ่รังสีออกมาได้เอง ซึ่งรังสีที่แผ่ออกมาจากธาตุเหล่านี้มีอยู่ด้วยกัน ๓ ชนิด คือ รังสีแอลฟา รังสีบีตา และรังสีแกมมา

รังสีต่าง ๆ เปล่งออกมาจากนิวเคลียส

นาฬิกาเชิงอะตอม (atomic clock) คืออะไร?

นาฬิกาเชิงอะตอม คือนาฬิกาที่ใช้การสั่นของอะตอม (เช่น ซีเซียม หรือรูบิเดียม) เป็นตัวกำหนดเวลาซึ่งแม่นยำมากกว่านาฬิกาทั่วไปอย่างมหาศาล

นาฬิกาเชิงอะตอม

ฟิสิกส์อะตอมคืออะไร?

ฟิสิกส์อะตอม คือสาขาหนึ่งของวิชาฟิสิกส์ที่ศึกษาเกี่ยวกับ โครงสร้างของอะตอม โดยเฉพาะการทำงานของอิเล็กตรอนรอบนิวเคลียส และการเปลี่ยนแปลงพลังงานของอิเล็กตรอนในอะตอม

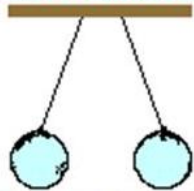
ฟิสิกส์นิวเคลียร์คืออะไร?

ฟิสิกส์นิวเคลียร์เป็นฟิสิกส์สาขาหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในนิวเคลียส

อันตรกิริยา (interaction) คืออะไร?

อันตรกิริยา คือการที่อนุภาคมีผลกระทบต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นการดึงดูด ผลัก หรือถ่ายเทพลังงานกันทั้งในระดับที่มองเห็นได้ (เช่น การชนกันของวัตถุ) และระดับจุลภาค (เช่น แรงระหว่างอนุภาคในอะตอม)

Repulsive Interactions

Attractive Interactions

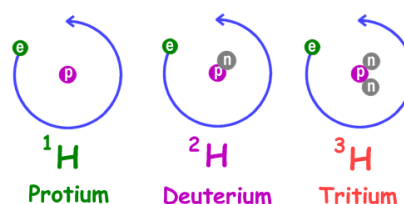

อันตรกิริยาระหว่างอนุภาคที่มีประจุไฟฟ้า

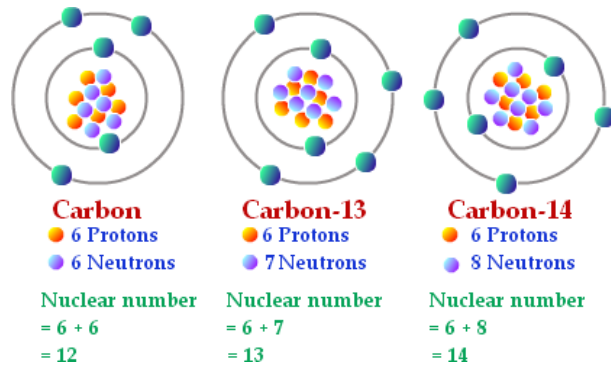
ไอโซโทป (isotope) คืออะไร?

อะตอมของธาตุเดียวกันที่มีจำนวนโปรตอนเท่ากัน แต่มีจำนวนนิวตรอนต่างกัน

Three Isotopes of Hydrogen

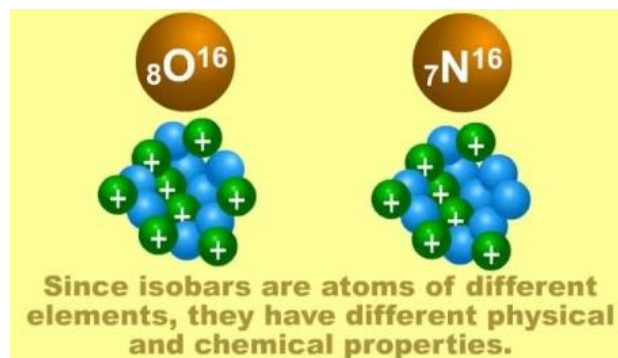
๓ ไอโซโทปของไฮโดรเจน

ไอโซโทปของคาร์บอน

ไอโซบาร์ (isobar) คืออะไร?

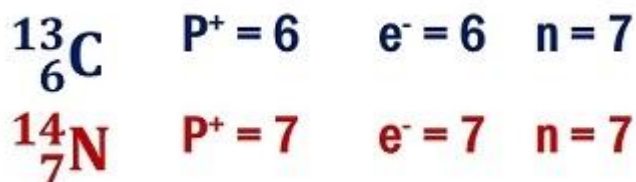
ไอโซบาร์ คืออะตอมของธาตุที่มี "เลขมวล (A)" เท่ากัน แต่มี "จำนวนโปรตอน (Z)" ต่างกัน เช่น $^{16}_8\text{O}$ กับ $^{16}_7\text{N}$

ไอโซบาร์

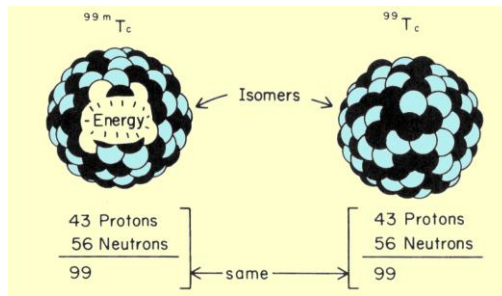
ไอโซโทน (isotone) คืออะไร?

ไอโซโทน คืออะตอมของธาตุที่มี "จำนวนนิวตรอน (N)" เท่ากัน แต่มี "จำนวนโปรตอน (Z)" ต่างกัน เช่น $^{13}_6\text{C}$ กับ $^{14}_7\text{N}$ เป็นไอโซโทนกัน

ไอโซเมอร์ (isomer) คืออะไร?

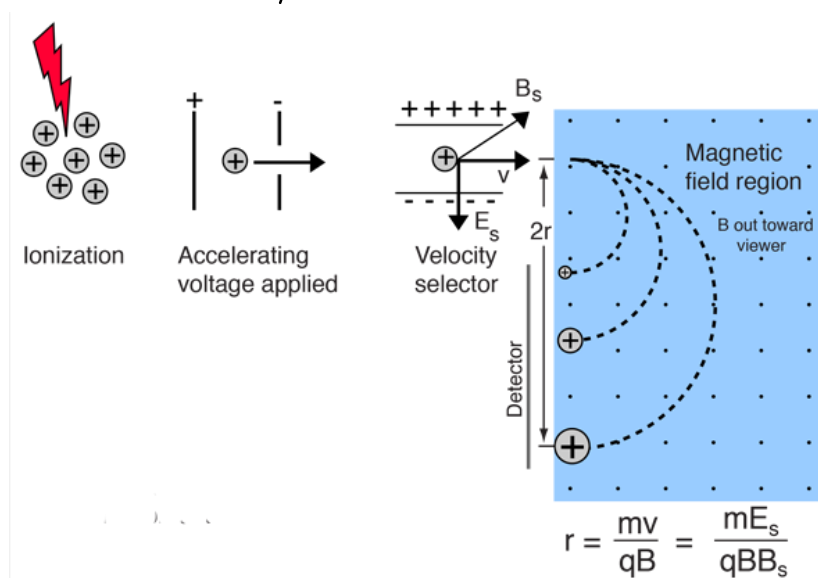
ไอโซเมอร์ หมายถึง นิวเคลียสของธาตุเดียวกัน (มีจำนวนโปรตอนและนิวตรอนเท่ากัน) แต่อยู่ในสถานะพลังงานที่ต่างกัน จะใช้เครื่องหมายดอกจัน (*) หรืออักษรเอ็ม (m, metastable state) กำกับไว้บนนิวเคลียสที่มีพลังงาน

ไอโซเมอร์

แมสสเปกโตรมิเตอร์ (mass spectrometer) คืออะไร?

แมสสเปกโตรมิเตอร์ เป็นเครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์หามวลอะตอม ของธาตุต่าง ๆ โดยใช้หลักการให้อนุภาคที่มีประจุไฟฟ้าเคลื่อนที่เข้าไปในบริเวณสนามแม่เหล็กในทิศทางที่ตั้งฉากกับสนามแม่เหล็ก แล้วประจุไฟฟ้าก็จะเคลื่อนที่เป็นเส้นโค้ง ถ้าอนุภาคมีมวลต่างกันรัศมีความโค้งของการเคลื่อนที่ก็จะแตกต่างกัน ด้วยวิธีการนี้เราจึงสามารถคำนวณหามวลของอนุภาคได้

แผนภาพการทำงานของแมสสเปกโตรมิเตอร์

แรงนิวเคลียร์ (Nuclear force) คืออะไร?

แรงนิวเคลียร์ คือแรงที่ยึดเหนี่ยวนิวตรอนและโปรตอนให้อยู่รวมกันในนิวเคลียสของอะตอม แม้ว่าโปรตอนจะมีประจุบวกเหมือนกันและควรจะผลักกันตามแรงไฟฟ้า

แรงนิวเคลียร์แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท ได้แก่

- 1) แรงนิวเคลียร์แบบเข้ม (strong nuclear force)
- ๒) แรงนิวเคลียร์แบบอ่อน (weak nuclear force)

ธาตุกัมมันตรังสี (Radioactive Elements) คืออะไร?

ธาตุกัมมันตรังสี หมายถึงธาตุที่ไม่เสถียรและจะมีการสลายตัวโดยการปล่อยรังสีออกมาอยู่ตลอดเวลา แล้วเปลี่ยนเป็นนิวเคลียสของธาตุอื่น หรือยังเป็นธาตุเดิมแต่พลังงานไม่เท่าเดิม

ธาตุกัมมันตรังสีเกิดจากสาเหตุ ๓ อย่างด้วยกัน คือ

- 1) มีโปรตอนมากเกินไป
- ๒) มีนิวตรอนมากเกินไป
- ๓) มีทั้งโปรตอนและนิวตรอนมากเกินไป
- 4) นิวเคลียสมีพลังงานมากเกินไป

ครึ่งชีวิต (half-life ; $T_{1/2}$) คืออะไร?

ครึ่งชีวิตคือเวลาที่สารกัมมันตรังสีใช้ในการสลายตัวเหลือครึ่งหนึ่งของที่มีอยู่เดิม คำนวณหาได้จาก

$$T_{1/2} = \frac{0.693}{\lambda} = \frac{\ln 2}{\lambda}$$

ชีวิตเฉลี่ย (average life; τ) คืออะไร?

ชีวิตเฉลี่ย คือค่าเฉลี่ยของช่วงเวลาที่นิวเคลียสกัมมันตรังสีจะคงอยู่ก่อนจะสลายตัวหรืออีกนัยหนึ่งคือเวลาที่อนุภาคกัมมันตรังสีมีชีวิตอยู่เฉลี่ยก่อนจะสลายตัวลง คำนวณหาได้จาก

$$\tau = \frac{1}{\lambda}$$

การสลายตัวของธาตุกัมมันตรังสี มีกี่แบบอะไรบ้าง ?

การสลายตัวของนิวเคลียสกัมมันตรังสี แบ่งออกเป็น ๓ แบบด้วยกันคือ

- 1) สลายตัวให้อนุภาคแอลฟา
- 2) สลายตัวให้อนุภาคบีตา
- 3) สลายตัวให้รังสีแกมมา

ปฏิกิริยานิวเคลียร์ (Nuclear reaction)

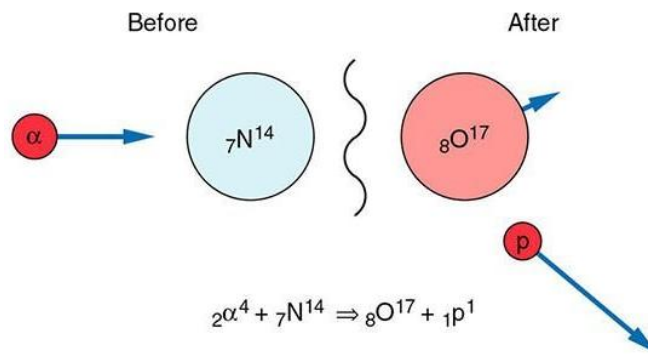
ปฏิกิริยานิวเคลียร์คือปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงภายในนิวเคลียสโดยตรงจากการยิงอนุภาคเข้าไปในนิวเคลียสหรือผ่านเข้าไปใกล้นิวเคลียสแล้วทำให้นิวเคลียสของเป้าเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ในสถานะกระตุ้น

ปฏิกิริยานิวเคลียร์แบ่งเป็น ๒ ประเภทคือ

- 1) ปฏิกิริยานิวเคลียร์ที่ให้พลังงานออกมาได้
- 2) ปฏิกิริยานิวเคลียร์ที่ต้องดูดกลืนพลังงานเข้าไป

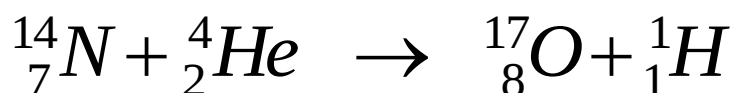
ปฏิกิริยานิวเคลียร์ปฏิกิริยาแรก

นักวิทยาศาสตร์คนแรกที่สามารถทำให้เกิดปฏิกิริยานิวเคลียร์ได้คือ รัทเทอร์ฟอร์ด รัทเทอร์ฟอร์ดได้ทำการยิงอนุภาคแอลฟาไปยังนิวเคลียสของไนโตรเจน แล้วได้ออกซิเจนและโปรตอน

ปฏิกิริยานิวเคลียร์ปฏิกิริยาแรก

ในการยิงนิวเคลียสของไนโตรเจน รัทเทอร์ฟอร์ดใช้อนุภาคแอลฟาที่เกิดจากการสลายตัวของโปโลเนียม พบว่าหลังปฏิกิริยา ไนโตรเจนเปลี่ยนไปเป็น ออกซิเจน และมีโปรตอนเกิดขึ้นด้วย ดังสมการ

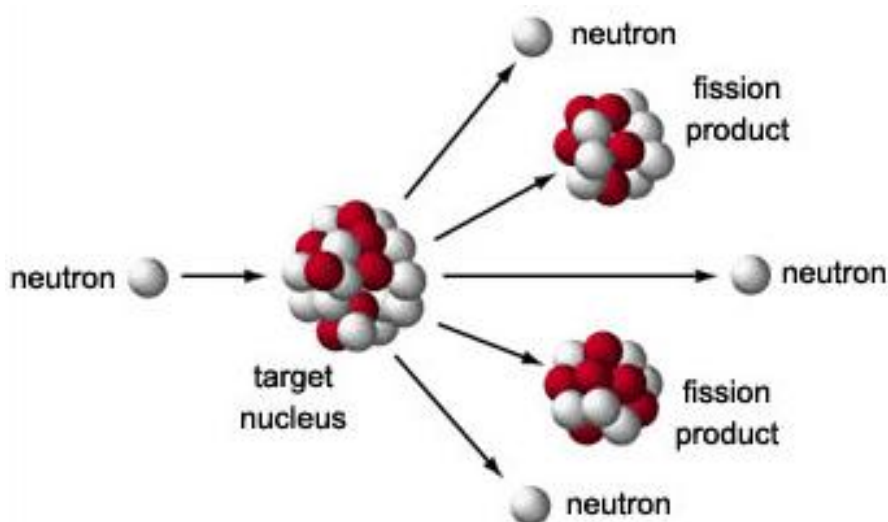
ความแตกต่างระหว่างปฏิกิริยานิวเคลียร์กับปฏิกิริยาเคมี

ปฏิกิริยาเคมี	ปฏิกิริยานิวเคลียร์
เกิดขึ้นในอะตอม (อิเล็กตรอน)	เกิดขึ้นในนิวเคลียส
มีการดูดหรือคายพลังงานไม่มากนัก	มีการดูดหรือคายพลังงานจำนวนมาก

อะตอมจัดเรียงตัวใหม่ มีการสลาย และ สร้างพันธะ	ธาตุเปลี่ยนเป็นธาตุใหม่ หรือไอโซโทป ใหม่(ธาตุเดิม)
เกี่ยวข้องกับอะตอมอิเล็กตรอนวงนอกสุด	เกี่ยวข้องกับอนุภาคในนิวเคลียส (โปรตอน นิวตรอน)
อัตราการเกิดปฏิกิริยาขึ้นกับ อุณหภูมิ ความดัน และตัวเร่งปฏิกิริยา	อัตราการเกิดปฏิกิริยาไม่ขึ้นกับ สิ่งแวดล้อมภายนอก

ปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิชชัน(nuclear fission)

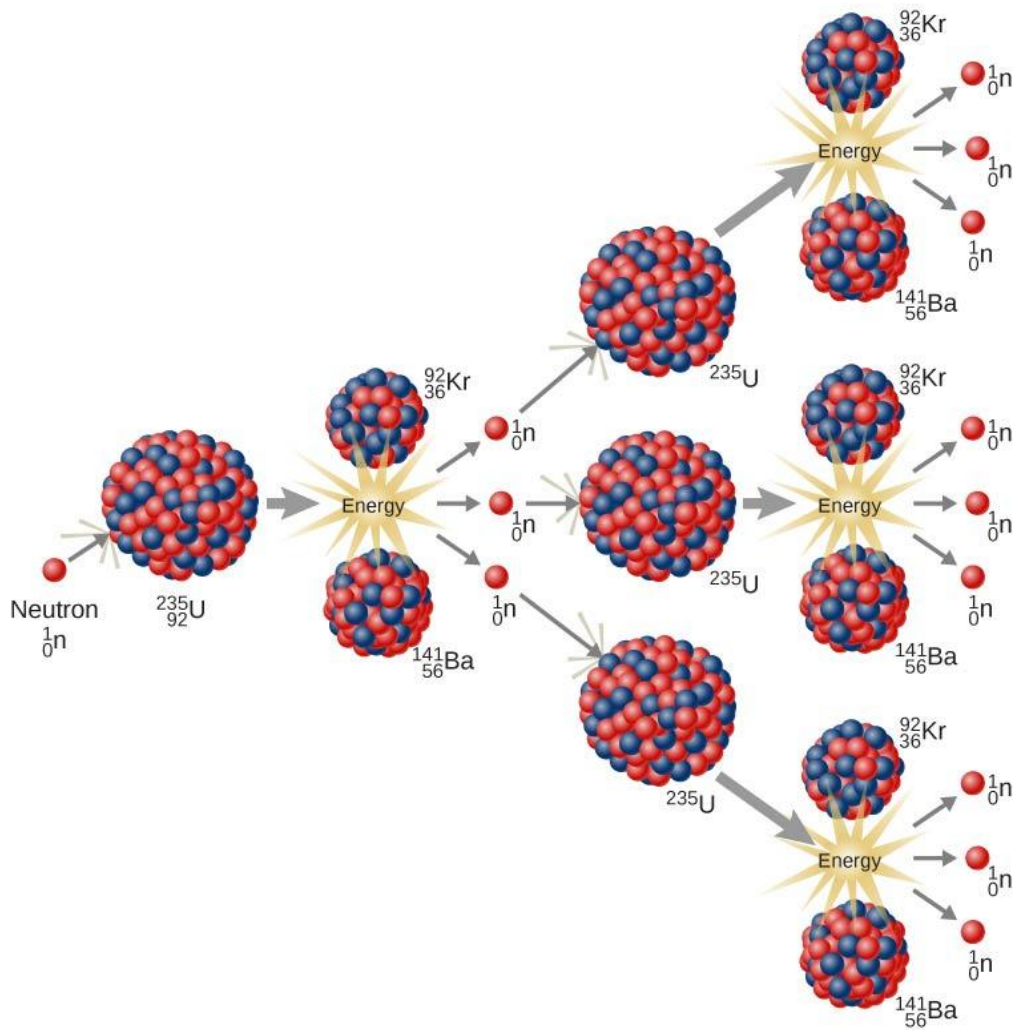
ปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิชชันเป็นปฏิกิริยานิวเคลียร์ที่เกิดจากการยิงอนุภาคนิวตรอนเข้าไปชนกับนิวเคลียสของธาตุหนัก ๆ ที่เป็นเป้า เช่น ยูเรเนียม พลูโทเนียม แล้วได้นิวเคลียสของธาตุใหม่ 2 นิวเคลียส มีขนาดใกล้เคียงกัน และให้นิวตรอนออกมาพร้อม ๆ กับพลังงานจำนวนมาก

ปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิชชัน

ปฏิกิริยาลูกโซ่ (chain reaction) เป็นอย่างไร

ปฏิกิริยาลูกโซ่เป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจากนิวตรอนที่เกิดจากปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิชชันประมาณ 2-3 ตัวต่อ 1 ฟิชชัน วิ่งไปชนกับนิวเคลียสที่อยู่ข้างเคียงแล้วเกิดเป็นปฏิกิริยาต่อเนื่อง

ปฏิกิริยาลูกโซ่

ปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชัน (nuclear fusion) คืออะไร?

ปฏิกิริยานิวเคลียร์ฟิวชันเป็นปฏิกิริยานิวเคลียร์ที่เกิดจากนิวเคลียสของอะตอมของธาตุเบา รวมตัวกันได้นิวเคลียสของธาตุหนักขึ้น และได้พลังงานจำนวนหนึ่งออกมา

เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ในโรงไฟฟ้านิวเคลียร์

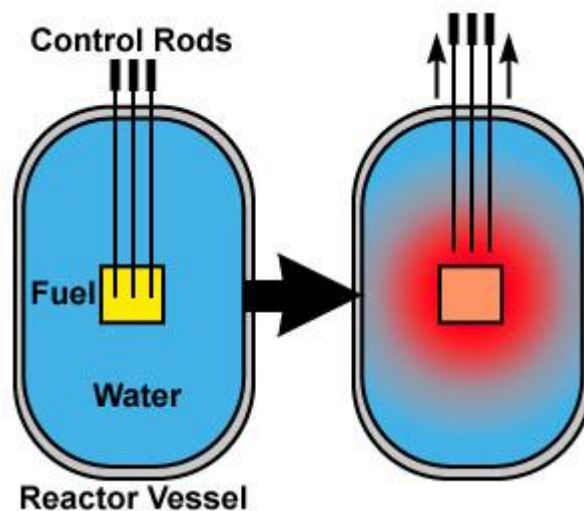
ในโรงไฟฟ้านิวเคลียร์จะใช้ยูเรเนียม - 235 เป็นเชื้อเพลิง เนื่องจาก ยูเรเนียม - 235 เป็นไอโซโทปเดียวของยูเรเนียมที่มีสมบัติในการสามารถรักษาการเกิดปฏิกิริยาลูกโซ่ไว้ได้

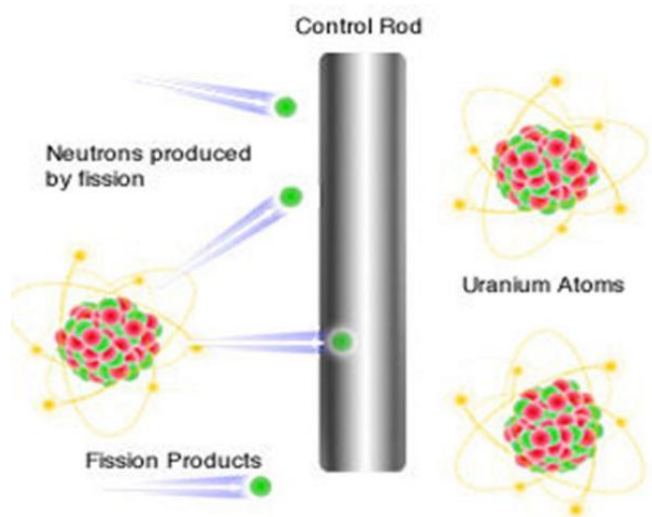
เชื้อเพลิงนิวเคลียร์

การหยุดปฏิกิริยานิวเคลียร์

การหยุดปฏิกิริยานิวเคลียร์ในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ทำได้โดยดันแท่งควบคุม (control rod) เข้าไปในเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์

เมื่อแท่งควบคุมเข้าไปในเครื่องปฏิกรณ์จะดูดจับนิวตรอน

แท่งควบคุมทำหน้าที่ดูดจับนิวตรอน

การแผ่รังสีเชเรนคอฟ

การแผ่รังสีเชเรนคอฟ คือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่ออนุภาคที่มีประจุไฟฟ้า (เช่น อิเล็กตรอน) เคลื่อนที่เร็วกว่า "ความเร็วของแสงในตัวกลาง" (เช่น น้ำหรือแก้ว) (ไม่ได้มากกว่าความเร็วแสงในสุญญากาศ) ทำให้เกิดการแผ่รังสีแม่เหล็กไฟฟ้าออกมาเป็น แสงสีฟ้าสว่างเรือง

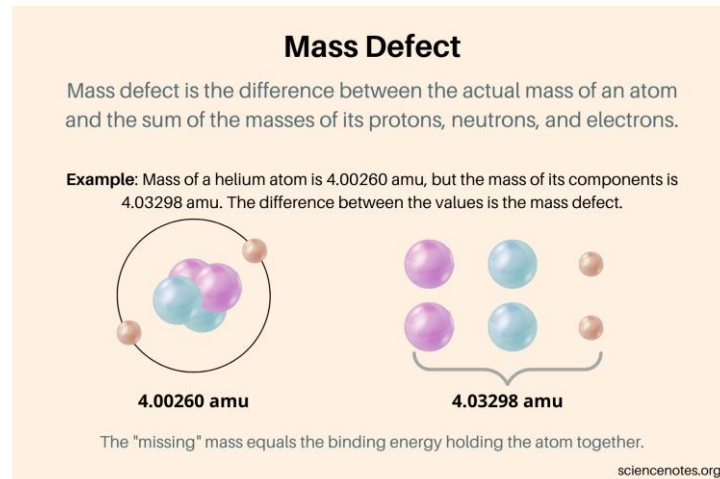

รังสีเชเรนคอฟ

ข้อสังเกต รังสีนี้ไม่ได้มีความเร็วมากกว่าแสงในสุญญากาศ

มวลพร่อง (mass defect) คืออะไร?

มวลพร่อง คือส่วนต่างของมวลระหว่าง “มวลรวมของโปรตอนและนิวตรอนที่แยกจากกัน” กับ “มวลของนิวเคลียสเมื่อรวมกันแล้ว”

หรือ มวลพร่องหมายถึงมวลส่วนหนึ่งที่หายไป โดยเมื่อนิวคลีออนอิสระมารวมกันเป็นนิวเคลียส มวลส่วนนี้จะเปลี่ยนเป็นพลังงานยึดนิวคลีออนไว้ด้วยกัน

บทสรุป

ในการเรียนรู้เรื่องฟิสิกส์ระดับอะตอม ความดัน และนิวเคลียร์นั้น เราอาจเริ่มจากความสงสัยเล็ก ๆ เช่น “อะตอมคืออะไร?” “ทำไมแสงจึงเปลี่ยนรูปเป็นพลังงานไฟฟ้าได้ในเซลล์แสงอาทิตย์?” หรือ “พลังงานนิวเคลียร์มาจากไหน?” คำถามเหล่านี้คือจุดเริ่มต้นของการเปิดประตูสู่โลกวิทยาศาสตร์ที่ทั้งลึกจึ้ง และน่าทึ่ง หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมคำศัพท์สำคัญ พร้อมคำอธิบายที่เข้าใจง่าย เพื่อให้เราชนได้เรียนรู้หลักพื้นฐานทางฟิสิกส์ในระดับที่ลึกลงไปถึงระดับอนุภาคเล็กที่สุดของธรรมชาติ ซึ่งคำศัพท์แต่ละคำไม่ใช่แค่คำจำกัดความ แต่เป็น “กุญแจ” ที่จะไขความลับของจักรวาล ตั้งแต่โครงสร้างของอะตอม ไปจนถึงพลังงานมหากาฬในดวงดาว แม้ศัพท์ฟิสิกส์จะดูยากในตอนแรก แต่เมื่อเข้าใจแล้ว มันจะกลายเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เรา “มองเห็นสิ่งที่ตามองไม่เห็น” และ “เข้าใจสิ่งที่อยู่ไกลเกินจินตนาการ”

ขอให้หนังสือเล่มนี้เป็นอีกหนึ่งแรงบันดาลใจเล็กๆ ที่จะทำให้เราชนก้าวสู่โลกของวิทยาศาสตร์อย่างมั่นใจ และอาจเป็นจุดเริ่มต้นของนักคิด นักค้นคว้า หรือนักวิทยาศาสตร์ในอนาคตก็เป็นได้ จงอย่าหยุดตั้งคำถาม เพราะคำถามที่ดี คือจุดเริ่มต้นของความรู้ที่ยิ่งใหญ่

ประวัติผู้เรียบเรียง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ สุภาพ

วุฒิการศึกษา: วท.ม. พิสิทธ์ (จุฬาฯ)

ประสบการณ์

- อดีตหัวหน้าภาควิชาพิสิทธ์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- ฐานด้านโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ประเทศญี่ปุ่น

โทรศัพท์มือถือ 083-920-3825

%%%%%%%%%

แนะนำ
ร้านหนังสือออนไลน์
ของ พศ. สุชาติ สุภาพ
ในแอปฯ ลาซาด้า และ TikTok
โดยสแกน QR โค้ด ด้านนี้

SHOPEE

Lazada

TikTok